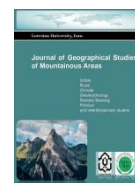

Lorestan University

Online ISSN: 2717-2325

Journal of Geographical Studies of Mountainous Areas

Journal homepage: <http://www.gsma.lu.ac.ir>

Research Paper

The set of factors affecting economic development and earning sustainable income with tourism approach (Study case: Shandiz city)

Mohammad Karim Raisi ^{a,*}, Mahmoud Mohammadi ^b

^a Assistant Professor of Geography, Payam Noor University, Tehran, Iran.

^b Professor Nouriar of Economic Sciences, Payam University, Tehran, Iran.

ARTICLE INFO

Article history:

Received: 20 June 2023;

Accepted: 27 August 2023

Available online 4 February 2024

Keywords:

Economic development, Earning sustainable income, Tourism approach, Shandiz city.

ABSTRACT

Today, the tourism industry as a profitable business and a branch of the global economy in the field of services is being considered and is developing, therefore, the current research has been conducted with the aim of identifying the set of factors influencing economic development and earning sustainable income with a tourism approach in the city of Shandiz. This research is exploratory, descriptive and analytical, from the point of view of the applied goal, from the perspective of qualitative and quantitative methods, and grounded theory and correlation test were used to analyze the data. The statistical population of the present study includes specialists in the field of study (tourism, urban planning) and 30 people were determined based on targeted sampling. The results of grounded theory showed categories such as: (the role of the municipality in the sustainable development of Shandiz tourism, raising quality facilities, the existence of revenue generating platforms from the tourism capabilities of Shandiz city, strengthening decentralized urban management, developing specific plans for Shandiz tourism with the cooperation of the expert team and experts, adopting sustainable tourism strategies based on the defined goals), It was extracted from semantic units, and they were determined as a set of influential factors of economic development and earning sustainable incomes with a tourism approach in Shandiz city. In the following, the results of the correlation test showed; A significant and positive relationship was observed between the proposed categories and semantic units with correlation coefficients and a significance level smaller than 0.05, based on this, the categories and semantic units have conceptual generalizability.

1. Introduction

Today, one of the ways to achieve sustainable urban income is to pay attention to the development of urban tourism by municipalities, And the development of tourism activities and smoothing the flow of the economic cycle, on the other hand, it is appropriate to provide a platform for tourism activities and spending leisure time. In addition to urban vitality, sustainable tourism certainly plays an effective role in sustainable urban incomes. With the increasing need for public services in

cities and financial limitations of the municipality on the other hand, this problem is increasing day by day. Studies show that the tourism industry has been developing rapidly in recent decades and has greatly contributed to the economic growth of tourism-friendly countries. In addition, this industry is a multidimensional activity and it has been called the most promising industry of third world countries. ; Because it has become one of the most important sources of income in these countries.

*Corresponding Author.

Email Adresses: pnuraesi@pnu.ac.ir (M. K. Raisi), mohamadi@pnu.ac.ir (M. Mohammadi) (M. KarimiyanBostani).

To cite this article:

Raisi, M.K, Mohammadi, M., (2023). The set of factors affecting economic development and earning sustainable income with tourism approach (Study case: Shandiz city). Journal of Geographical Studies of Mountainous Areas, 4 (16), 193-208.

Doi:10.52547/gsma.4.4.193

Among these touristic areas of the country, which have received a large number of domestic and foreign tourists in recent years, is the city of Shandiz. Considering the development of infrastructure and tourism activities along with economic activities and other sources of income, it can contribute significantly to increasing the sustainable income of the municipality. This city has various tourist attractions in the form of cultural-historical tourism and ecotourism. Shandiz, a summer town with good weather, is located 30 km from Mashhad, which was known as Shah Diz and Shah Dej in the old days. With the growth of the population and the progress made over time, this city has become an important city in terms of tourism and attracting tourists in Razavi Khorasan Province. And with a population of 15 thousand people and an area of 3800 square kilometers, it is known as one of the most popular recreational places in Mashhad.

Based on this, identifying the set of factors affecting economic development and earning sustainable incomes with an emphasis on tourism can lead to vitality, stability of the city's economy and sustainable incomes of the city. Based on this, this research seeks to find out what are the factors influencing economic development and earning sustainable incomes with emphasis on tourism in Shandiz city?

2. Methodology

This research is exploratory, descriptive and analytical, from the point of view of the applied goal, from the perspective of qualitative and quantitative methods, and grounded theory and correlation test were used to analyze the data. The statistical population of the present study includes specialists in the field of study (tourism, urban planning) and 30 people were determined based on targeted sampling.

3. Results

The results of grounded theory showed categories such as: (the role of the municipality in the sustainable development of Shandiz tourism, raising quality facilities, the existence of revenue generating platforms from the tourism capabilities of Shandiz city, strengthening decentralized urban management, developing specific plans for

Shandiz tourism with the cooperation of the expert team and experts, adopting sustainable tourism strategies based on the defined goals), It was extracted from semantic units, and they were determined as a set of influential factors of economic development and earning sustainable incomes with a tourism approach in Shandiz city. In the following, the results of the correlation test showed; A significant and positive relationship was observed between the proposed categories and semantic units with correlation coefficients and a significance level smaller than 0.05, based on this, the categories and semantic units have conceptual generalizability.

4. Discussion

One of the most important activities that the municipality can do in order to develop the tourism of this city is to introduce the tourist attractions of Shandiz. Another effective factor in economic development and increasing sustainable income in Shandiz city is the improvement of quality facilities. The third influential factor in the economic development and increase in the sustainable income of Shandiz is the existence of income generating platforms from the tourism capabilities of the city, which is related to concepts such as: (Using the experiences of other cities in the direction of tourism development with emphasis on increasing sustainable incomes, the existence of diverse tourism revenue generating centers and increasing legal support of the municipality for implemented tourism projects, providing tourism infrastructure); was identified. Along with the 3 mentioned factors, the strengthening of decentralized urban management is one of the important factors.

5. Conclusion

The adoption of sustainable tourism strategies based on defined goals is one of the factors influencing the economic development and sustainable income of Shandiz city in line with the development of tourism, which can be achieved by identifying the strengths, weaknesses, opportunities and threats of tourism. **Acknowledgments** This research did not receive any specific grant. From funding agencies in the public, commercial, or not-for-profit sectors.

دانشگاه لرستان

شاپای الکترونیکی: ۲۳۲۵-۲۷۱۷

فصلنامه مطالعات جغرافیایی مناطق کوهستانی

http://www.gsma.lu.ac.ir

مقاله پژوهشی

مجموعه عوامل تاثیر گذار بر توسعه اقتصادی و کسب درآمدهای پایدار با رویکرد گردشگری (مورد مطالعه: شهر شاندیز)

محمد کریم رئیسی^{۱*}، محمود محمدی^۲

^{۱*} استادیار جغرافیا، دانشگاه پیام نور، تهران، ایران

^۲ استادیار علوم اقتصادی، دانشگاه پیام نور، تهران، ایران

اطلاعات مقاله

دریافت مقاله:

۱۴۰۲/۰۳/۳۰

پذیرش نهایی:

۱۴۰۲/۰۶/۰۵

تاریخ انتشار:

۱۴۰۲/۱۱/۱۵

واژگان کلیدی:

توسعه اقتصادی، کسب درآمدهای پایدار، رویکرد گردشگری، شهر شاندیز.

چکیده

امروزه صنعت گردشگری به عنوان یک تجارت پر سود و یک شاخه از اقتصاد جهانی در زمینه خدمات مورد توجه و در حال توسعه می باشد، لذا پژوهش حاضر با هدف شناسایی مجموعه عوامل تاثیر گذار بر توسعه اقتصادی و کسب درآمدهای پایدار با رویکرد گردشگری در شهر شاندیز انجام شده است. این پژوهش از نظر نوع اکتشافی، توصیفی و تحلیلی، از دید هدف کاربردی، از منظر روش کیفی و کمی است و برای تجزیه و تحلیل اطلاعات از تئوری زمینه‌ای و آزمون همبستگی استفاده شد. جامعه آماری پژوهش حاضر شامل متخصصان در حوزه مطالعاتی (گردشگری، برنامه‌ریزی شهری)، می باشد که بر اساس نمونه‌گیری هدفمند، ۳۰ نفر تعیین گردید. نتایج تئوری زمینه‌ای نشان داد، مقولاتی از جمله: (نقش آفرینی شهرداری در توسعه پایدار گردشگری شاندیز، بالا بردن امکانات کیفی، وجود بسترهای درآمدزایی از قابلیت‌های گردشگری شهر شاندیز، تقویت مدیریت نامتمرکز شهری، تدوین طرح‌های مختص گردشگری شاندیز با هم‌اندیشی تیم متخصص و کارشناسان، اتخاذ راهبردهای گردشگری پایدار بر اساس اهداف تعریف شده)، از دل واحدهای معنایی استخراج شد و به عنوان مجموعه عوامل تاثیر گذار توسعه اقتصادی و کسب درآمدهای پایدار با رویکرد گردشگری در شهر شاندیز تعیین شدند. در ادامه نیز نتایج آزمون همبستگی نشان داد؛ بین مقوله‌های مطرح شده و واحدهای معنایی مطرح شده با ضرایب همبستگی و سطح معناداری کوچکتر از ۰/۰۵، ارتباط معنادار و مثبتی مشاهده شد، بر این اساس مقولات و واحدهای معنایی از تعمیم‌پذیری مفهومی برخوردار هستند.

۱. مقدمه

در کشورهای در حال توسعه که دارای سیستم اقتصادی ناکارآمد، نظام‌های مالیاتی ضعیف و فاقد مکانیزم‌های مشارکت شهروندان در تامین هزینه‌های شهرها هستند، سیستم تامین درآمد شهرداری‌ها عمدتاً به سمت منابع درآمدی ناپایدار و ناسالم کشیده می‌شود (Govinda & Bird, 2010: 11, Chetan & Hitesh, 2011: 4, Navarro & Lianto, 2014: 56, Anton et al, 2016: 840, Mohanty et al, 2008: 46).

در کشورهای در حال توسعه که دارای سیستم اقتصادی ناکارآمد، نظام‌های مالیاتی ضعیف و فاقد مکانیزم‌های مشارکت شهروندان در تامین هزینه‌های شهرها هستند، سیستم تامین درآمد شهرداری‌ها عمدتاً به سمت منابع درآمدی ناپایدار و ناسالم کشیده می‌شود (Govinda & Bird, 2010: 11, Chetan & Hitesh, 2011: 4, Navarro & Lianto, 2014: 56, Anton et al, 2016: 840, Mohanty et al, 2008: 46).

در کشورهای در حال توسعه که دارای سیستم اقتصادی ناکارآمد، نظام‌های مالیاتی ضعیف و فاقد مکانیزم‌های مشارکت شهروندان در تامین هزینه‌های شهرها هستند، سیستم تامین درآمد شهرداری‌ها عمدتاً به سمت منابع درآمدی ناپایدار و ناسالم کشیده می‌شود (Govinda & Bird, 2010: 11, Chetan & Hitesh, 2011: 4, Navarro & Lianto, 2014: 56, Anton et al, 2016: 840, Mohanty et al, 2008: 46).

در کشورهای در حال توسعه که دارای سیستم اقتصادی ناکارآمد، نظام‌های مالیاتی ضعیف و فاقد مکانیزم‌های مشارکت شهروندان در تامین هزینه‌های شهرها هستند، سیستم تامین درآمد شهرداری‌ها عمدتاً به سمت منابع درآمدی ناپایدار و ناسالم کشیده می‌شود (Govinda & Bird, 2010: 11, Chetan & Hitesh, 2011: 4, Navarro & Lianto, 2014: 56, Anton et al, 2016: 840, Mohanty et al, 2008: 46).

* نویسنده مسئول:

پست الکترونیکی نویسنده‌گان: pnuraesi@pnu.ac.ir (م. ک. ک. رئیسی)؛ mohamadi@pnu.ac.ir (م. محمدی)؛

نحوه استنادی به مقاله: رئیسی، محمد کریم، محمدی، محمود (۱۴۰۲). مجموعه عوامل تاثیر گذار بر توسعه اقتصادی و کسب درآمدهای پایدار با رویکرد گردشگری (مورد مطالعه: شهر شاندیز). فصلنامه مطالعات جغرافیایی مناطق کوهستانی. سال چهارم، شماره ۴ (۱۶)، صص ۲۰۸-۱۹۳.

جهان است (Khanzadi et al., 2018: 84). با این حال، به نظر می‌رسد در ایران بسته قانونی و قانون‌گذاری در اسناد و قوانین پایه و فرادستی در خصوص توریسم به خوبی صورت نگرفته و این بخش دارای ضعف و ابهام و چالش‌های اساسی است. توجه نکردن به صنعت توریسم در برنامه‌ریزی‌های میان‌مدت و بلندمدت و اسناد فرادستی باعث شده است سازمان میراث فرهنگی و گردشگری و شورای عالی میراث فرهنگی و گردشگری، نتواند در توسعه صنعت توریسم این کشور به ویژه در بخش توریسم بین‌المللی توفیق چندانی کسب کند. با توجه به اهمیت این موضوع و با توجه به تاثیر شگرف گردشگری در زمینه‌های اقتصادی، باید با نظری بلند و مدیریتی عالمانه، آگاهانه و با برنامه‌ریزی درست، در جهت گسترش آن تلاش کرده و آثار منفی آن را به حداقل رسانید. علاوه بر این با توجه به پتانسیل‌های بالای گردشگری در مناطق مختلف ایران، سبب تحولاتی در زندگی اقتصادی ساکنان مناطق مختلف باشد که درک رابطه بین افزایش میزان گردشگری و نقش آن در توسعه اقتصادی نواحی میزبان، نیازمند بررسی‌های بیشتری است. از جمله این مناطق گردشگرپذیر کشور که در سال‌های اخیر پذیرای شمار زیادی از گردشگران داخلی و خارجی بوده، شهر شاندیز می‌باشد، که با توجه به توسعه زیرساخت‌ها و فعالیت‌های گردشگری در کنار فعالیت‌های اقتصادی و منابع درآمدی دیگر، می‌تواند کمک قابل توجهی بر افزایش درآمدهای پایدار شهری داشته باشد، این شهر جاذبه‌های متنوع گردشگری در اشکال گردشگری فرهنگی-تاریخی و اکوتوریسم دارد. شاندیز شهر ییلاقی و خوش آب و هوا در ۳۰ کیلومتری مشهد قرار دارد که در قدیم به نام‌های شاه دیز و شاه دژ شناخته می‌شده است. این شهر با رشد جمعیت و پیشرفت‌هایی که در گذشت زمان داشته، به شهری مهم از نظر گردشگری و جذب توریست در استان خراسان رضوی تبدیل شده است، و با ۱۵ هزار نفر جمعیت و مساحت ۳۸۰۰ کیلومتر مربع به عنوان یکی از محبوب‌ترین اماکن تفریحی مشهد شناخته می‌شود. بر این اساس شناسایی مجموعه عوامل تاثیرگذار بر توسعه

درآمدی شهرداری‌ها در قالب نظام کلان اقتصادی کشور، تغییرات و مداخلات موردی، اجرای سیاست خوداتکایی و خودکفایی شهرداری‌ها، بخش درآمدی شهرداری‌ها را در وضعیت ناپایداری قرار داده است؛ به نحوی که ادامه این وضعیت آثار و تبعات نامطلوب و هزینه‌های اجتماعی، فرهنگی و زیرساختی را برای شهر و مدیریت شهری به دنبال خواهد داشت، لذا یکی از راهکارهای دستیابی به درآمد پایدار شهری، توجه به توسعه گردشگری شهری از سوی شهرداری‌هاست و توسعه فعالیت‌های گردشگری و روان کردن جریان چرخه اقتصادی از طرفی بسترسازی فعالیت‌های گردشگری و گذران اوقات فراغت مناسب می‌باشد (Shamai & Yousofi Babadi, 2018: 67). گردشگری پایدار به طور مسلم علاوه بر سرزندگی شهری، نقش موثری در درآمدهای پایدار شهری دارد. با افزایش نیاز به خدمات عمومی در شهرها و محدودیت‌های مالی شهرداری از سوی دیگر، این معضل روز به روز بیشتر می‌شود (Khemel & Zhao, 2016: 140). طبق تعریف (UN-HABITAT)، درآمد پایدار عبارت است از حداکثر درآمد قابل دسترس در یک دوره زمانی، با تضمین ایجاد همان سطح درآمد در دوره آینده در شرایطی که نظام اقتصادی با محدودیت‌های منابع، نیروی کار، سرمایه‌های تولیدی و سرمایه‌های طبیعی مواجه است (Yaqubzadeh et al., 2015: 3). در این راستا، مطالعات نشان می‌دهد که صنعت گردشگری در دهه‌های اخیر به سرعت در حال توسعه بوده و کمک فراوانی به رشد اقتصادی کشورها گردشگرپذیر کرده است (Martins et al, 2017: 190). علاوه بر این، این صنعت فعالیتی چندبعدی است و از آن به عنوان امیدبخش‌ترین صنعت کشورهای جهان سوم یاد شده است (Saraii et al., 2019: 16)، چرا که یکی از منابع بسیار مهم در کسب درآمد در این کشورها تبدیل شده است (Montazer-Hojat et al., 2018: 27).

ایران یکی از کشورهای پرجاذبه در جهان محسوب می‌شود، و بر اساس گزارش سازمان جهانی گردشگری، دارای رتبه دهم جاذبه‌های باستانی و تاریخی و رتبه پنجم جاذبه‌های طبیعی در

میانجی برند شهری، به این نتایج دست یافتند، روابط مثبت و معناداری بین متغیرهای مدل وجود دارد، همچنین نقش میانجی-گری برند شهری نیز تایید شده و مدل مذکور از برآش مناسبی برخوردار است. [Cheng et al. \(2019\)](#)، در پژوهشی به تحلیل مکانی - زمانی توسعه گردشگری منطقه‌ای، پرداخته‌اند. نتایج نشان می‌دهد که در مناطق توسعه‌یافته در حوزه گردشگری اقتصادی، عوامل فضایی و زمانی نقش مهمی در ارتقاء دارند، در حالی که در مناطق توسعه اقتصادی پایین در حوزه گردشگری، عوامل مکانی و زمانی نقش مهار را دارند. [Li et al. \(2016\)](#)، در پژوهشی بررسی گردشگری و نابرابری درآمدهای منطقه‌ای؛ به بررسی نقش توسعه گردشگری در کاهش نابرابری درآمدی منطقه‌ای در چین پرداخته‌اند. نتایج نشان داد گردشگری بین‌المللی و داخلی در نابرابری‌های منطقه‌ای؛ هم در سطح جهانی و هم به صورت محلی تاثیر دارد. [UNWTO \(2018\)](#)، در مطالعه‌ای به جایگاه توجه برلین به صنعت گردشگری پرداخته است، در این راستا نتایج نشان داد که گردشگری از اولویت‌های اساسی توجه شهرداری برلین می‌باشد.

پتانسیل بخش گردشگری برای تحریک و تسهیل رشد و توسعه است ([UNEP, 2013: 10](#)). بوتلر (1991)، به طور مشابه از این گفته حمایت کرد که گردشگری در یک ناحیه با چنان شیوه و مقیاسی توسعه می‌یابد و حفظ می‌شود که در طی یک دوره نامحدود ماندنی می‌شود و محیطی (انسانی یا فیزیکی) را به وجود می‌آورد به درجه‌ای، تنزل یا تغییر نمی‌دهد که توسعه موفق و سلامت سایر فعالیت‌ها و فرایندها را ممنوع کند: ([Butler, 1991: 42](#)). گردشگری در تمام شاخه‌های آن با توجه به سازوکارهای خاص و پیچیده‌ای که دارند، اقتصاد را در تمام سطوح تحت تاثیر قرار می‌دهند. گردشگری اثرات اقتصادی بر سکنه بومی دارد. داوسون اظهار می‌دارد که شاهد بار افزایش مالیات بر دارندگان بومی املاک مسکونی نتیجه توسعه آپارتمان‌نشینی است. مطابق نظر کریستن، موضوع دیگر توسعه گردشگری راهکار اقتصادی بلندمدت است که باید مورد ملاحظه قرار گیرد و در این فرایند، منبع پایه باید حفظ شود. جامعه بومی، منبع پایه اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و شالوده‌ای برای بیشتر فعالیت‌های گردشگری

اقتصادی و کسب درآمدهای پایدار با تاکید بر گردشگری، می‌تواند موجب سرزندگی، پایداری اقتصاد شهر و درآمدهای پایدار شهر گردد. بر این اساس این پژوهش به دنبال آن است که مجموعه عوامل تاثیرگذار بر توسعه اقتصادی و کسب درآمدهای پایدار با تاکید بر گردشگری در شهر شان‌دیز کدامند؟ با نگرش به بررسی‌های به عمل آمده بیشتر تحقیقات و پژوهش‌های قابل توجه درباره این موضوع در سطح داخلی و خارجی اندک می‌باشد، ولی به منظور درک بیشتر نسبت به موضوع پژوهش، نویسنده‌گان لازم دانسته‌اند به مطالعاتی که همخوانی با تحقیق حاضر دارند بپردازند، که به شرح ذیل است: [Rashedi et al., \(2020\)](#)، در پژوهشی تحت عنوان، ابعاد اقتصادی گردشگری و درآمد پایدار شهرداری‌ها (مطالعه موردی: شهرداری تهران)، به این نتایج دست یافتند، درآمدهای حاصل از گردشگری منجر به افزایش درآمدهای مالیاتی می‌شود، از سوی دیگر، دومین منبع درآمدی پایدار شهرداری تهران درآمد حاصل از دریافت بهای خدمات ارائه شده (حمل و نقل، حق پارک، ورود به مراکز تفریحی و سرگرمی و ....) است. [Hekmatnia & Bagheri kashkoli \(2021\)](#)، در پژوهشی تحت عنوان، برآورد و تحلیل اثرات گردشگری بر پایداری اقتصاد و درآمد شهروندی و شهرداری‌ها (مطالعه موردی: شهر بابک- کرمان)، به این نتایج دست یافتند، گردشگری توانسته است موجبات توانمندی و پایداری اقتصاد شهری را در شهر بابک فراهم آورد. همچنین بر اساس یافته‌ها مشخص شد، که در سطح ۹۹ درصد اطمینان مابین گردشگری به عنوان متغیر مستقل و پایداری درآمد شهروندان و شهرداری رابطه مستقیم و معنی‌داری پابرجاست. [Aghazadeh et al \(2021\)](#)، در پژوهشی تحت عنوان، طراحی مدل درآمد پایدار شهرداری قم مبتنی بر گردشگری (الگوی مبتنی بر نظریه پردازی داده بنیاد)، به این نتایج دست یافتند، ۴۸۹ کد اولیه، ۹۰ کد نهایی (مفاهیم) و ۴۸ مقوله بر اساس مدل پارادایمی، شرایط علی، شرایط زمینه‌ای، شرایط مداخله‌گر، پدیده اصلی، راهبردها و پیامدها به دست آمد که نتیجه آن طراحی مدل درآمدزایی پایدار شهرداری قم مبتنی بر گردشگری می‌باشد. [Ebrahimi & Tabari \(2020\)](#)، در پژوهشی تحت عنوان، بررسی تاثیر نقش منابع انسانی بر درآمد پایدار گردشگری با متغیر

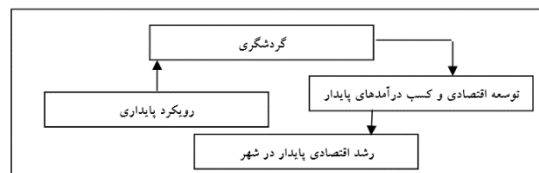
روش تحقیق کیفی و کمی را ترکیب می‌کند و به همدیگر پیوند می‌دهد. در این راستا، این پژوهش برای مشخص کردن مجموعه عوامل تاثیرگذار بر توسعه اقتصادی و و کسب درآمدهای پایدار با رویکرد گردشگری در شاندیز، با روش کیفی شروع است و سپس با استفاده از روش کمی به بررسی و میزان همبستگی بین مقولات و واحدهای معنایی پرداخته شده است.

روش کیفی این پژوهش، نوع خاصی از پژوهش کیفی به نام نظریه برخاسته از داده است. فرایند ایجاد نظریه برخاسته از داده، از همان ابتدا شروع پژوهش تا پایان آن به صورت مداوم ادامه دارد. در این فرایند، داده‌های گردآوری شده به مفاهیم کدگذاری تبدیل شده و در یک پیوستار فرایندی به هم متصل می‌شوند. اولین مرحله تجزیه و تحلیل داده‌ها بر اساس نظریه برخاسته از داده، با استفاده از کدگذاری نظری انجام شده است، که شامل سه مرحله، کدگذار باز، محوری و گزینشی است. پس از انجام هر مصاحبه، متن مصاحبه‌ها به طور کامل از فایل ضبط شده استخراج شدند تا با استفاده از آنها؛ کدگذاری داده‌ها راحت‌تر صورت گیرد. جامعه آماری در پژوهش حاضر (در بخش کمی و کیفی) شامل متخصصان در حوزه مطالعاتی (گردشگری، برنامه‌ریزی شهری)، و دانش‌آموختگان رشته گردشگری می‌باشند، که بر اساس نمونه‌گیری هدفمند تعداد ۳۰ نفر تعیین شدند. در نهایت به منظور تجزیه و تحلیل اطلاعات در بخش کیفی و کمی پژوهش، از مدل تئوری زمینه‌ای، و آزمون همبستگی استفاده شد.

۲.۱. معرفی محدوده مورد مطالعه

شهر بیلاقی شاندیز از سطح دریا ۱۴۰۰ متر ارتفاع دارد و در طول جغرافیایی ۵۹ درجه و ۱۷ دقیقه و عرض جغرافیایی ۳۶ درجه و ۲۳ دقیقه جای گرفته است. این شهر از شمال به میان ولایت مشهد (بخش مرکزی مشهد)، از جنوب به شهرستان نیشابور، از شرق با طرقله و از غرب با گلپه‌هار مجاور می‌باشد و دارای وسعتی حدود ۳۷،۸۲۵ کیلومتر مربع است (Alizadeh & Roshanaie, 2017: 95). به علت قرار گرفتن در دامنه‌های شمالی سلسله ارتفاعات کوه بینالود و برخورداری از آب و هوای معتدل، آب

است و کیفیت زندگی سکنه معیاری از شرایط آن منبع است (Hekmatnia & Bagheri kashkoli, 2021: 30). استایلیدیس و ترزیدو (۲۰۱۴)، معتقدند، شهروندان و جوامعی که درگیر بحران اقتصادی هستند به گردشگری شهری به منزله عامل نجات‌دهنده اقتصادی نگاه مثبتی دارند (Stylidis & Terzidou, 2014: 2011) از آنجا که روش‌های سستی درآمدزایی در شهرها پاسخگوی هزینه‌های فزاینده اداره شهر نیست، گردشگری شهری توانسته است در حکم منبع درآمدی پایدار و قابل اتکا، توجه مدیران شهری را به خود جلب کند. امروزه شهرهای موفق در گردشگری شهری بخش مهمی از اقتصاد شهرشان را از طریق گردشگری اداره می‌کنند. در این بین، آلتونتاس و همکاران (۲۰۱۴)، معتقدند از منظر راهبرد توسعه شهر، ترویج گردشگری موجب هم‌افزایی در سایر بخش‌ها می‌شود و جلب سرمایه در شهر را تسهیل می‌کند (Altuntaş et al: 2014: 304). بسیاری از شهرها برای تنوع‌بخشی به بخش خدماتی اقتصاد خود، به توسعه صنعت گردشگری روی آورده‌اند. گردشگری پایدار نیز می‌تواند منابع مالی پایداری را برای شهرها به ارمغان آورد. به طوری که سازمان ملل متحد در سال ۲۰۱۴ در دستور جلسه‌ای، اهدافی را برای دستیابی به توسعه پایدار در سال ۲۰۳۰ تدارک دیده است، که یکی از این اهداف دستیابی به رشد اقتصادی پایدار در سطح شهرها و اشتغال کامل است. بنابراین، ارتقای گردشگری پایدار از راهبردهای لازم برای دستیابی به این هدف معرفی شده است (Ebrahimi & Tabari, 2022: 69).

شکل ۱. مدل مفهومی پژوهش

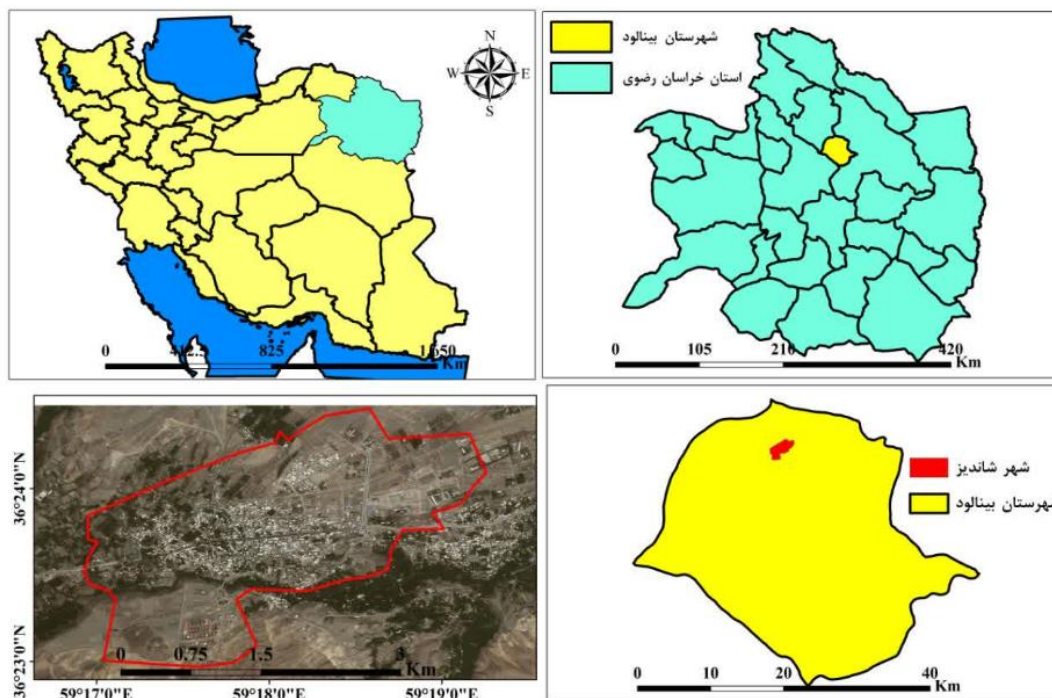
منبع: Research findings (2023)

۲. روش تحقیق

در این پژوهش، از روش تحقیق آمیخته استفاده شده است. به طور خاص در رویکردهای روش تحقیق آمیخته، محقق هر دو

زمین های هموار و نزدیکی به کلاتشهر مشهد موجب پیشرفت و توسعه ی چند برابری شاندیز در زمینه های گردشگری و اقتصادی شده است (Statistical Yearbook of Khorasan Razavi Governorate, 2022).

فراوان و باغ های وسیع و چشم اندازهای طبیعی دیدنی به عنوان یکی از کانون های عمده مسافران و گردشگران شهر مشهد و سراسر ایران است. همچنین قابل ذکر است، شاندیز به دلیل موقعیت جغرافیایی و استراتژیکی بسیار خوبی که دارد باعث شده است تا این شهر همانند یک چهارراه به تمامی شهرها و مناطق هم جوارش راه ارتباطی داشته باشد که این ویژگی با وجود دارا بودن

شکل ۱. موقعیت جغرافیایی شهر شاندیز

منبع: (Statistical Yearbook of Khorasan Razavi Governorate, 2022)

۳. یافته‌های تحقیق

یافته‌های توصیفی

در بخش یافته‌های توصیفی، از تعداد ۳۰ نفر متخصص، ۷ نفر معادل (۲۳/۲۳) درصد زن و ۲۳ نفر معادل (۷۶/۶۶) درصد مرد بوده‌اند. همچنین نتایج یافته‌های توصیفی نیز نشان داد، بیشترین تعداد متخصص در گروه سنی ۴۰-۵۰ سال قرار دارند که معادل (۵۰/۱۰۰) درصد است، کمترین گروه سنی متخصص متعلق به گروه سنی ۲۰-۳۰ و ۳۰-۴۰ سال بود که معادل (۲۰/۱۰۰) درصد است. در ادامه نیز مشخص شد از بین متخصصان، معادل (۴۳/۴۴) درصد در مقطع دکتری بودند و معادل (۵۱/۵۱) در سازمان‌های شهری (میراث فرهنگی و گردشگری، فرمانداری، شهرداری)، مشغول به کار بودند.

یافته‌های تحلیلی

به منظور شناسایی مجموعه عوامل تاثیرگذار بر توسعه اقتصادی و کسب و درآمدهای پایدار با رویکرد گردشگری در شاندیز، اطلاعات مورد نیاز از سوی خبرگان استخراج شده است. مصاحبه‌ها (بین ۴۵ تا ۸۰ دقیقه) ضبط و یادداشت و

بلافاصله پیاده می‌شد تا با مرور چند باره گفتگوها، تحلیل و بررسی دقیق‌تری نسبت به دیدگاه‌های خبرگان انجام شود. در ابتدا، در مرحله مرور بازنگری که در حکم مقدمه‌ای برای ورود به عملیات تحلیل محسوب می‌گردد، برای جلوگیری از داوری شخصی در هنگام ترتیب داده‌ها، مصاحبه‌های ضبط شده، یادداشت‌های شخصی که در طی تحقیق توسط پژوهشگر انجام می‌شد، جمع‌آوری و مورد بازنگری و اصلاح قرار داده شد. در ادامه نیز در مرحله استخراج داده‌های معنایی کدگذاری باز: هدف درک مفاهیم مستتر در گفته‌های مصاحبه شونده است. نام برخی از مفاهیم از دانش پیشین گرفته شده و نام برخی مفاهیم ابداع شده توسط پژوهشگر و یا ذکر شده توسط مشارکت کنندگان و معطوف به داده‌های موجود است. در مرحله بعد، کدهای اولیه به علت فراوانی آنها به کدهای ثانویه تبدیل شد (کدهای اولیه در قالب طبقه‌های مشابه قرار می‌گیرند). چند کد ثانویه تبدیل به یک کد مفهومی می‌شود. در جدول (۱)، نتایج کدگذاری باز بر اساس کد ثانویه، کدهای مفهومی و مقولات ارائه شده است.

جدول ۱. نتایج کدگذاری باز بر اساس کد ثانویه

شاهد مثال	واحد معنایی	ردیف	شاهد مثال	واحد معنایی	ردیف
همانگ‌سازی برنامه‌ریزان و مدیران شهری در رابطه با اجرا و تحقق برنامه‌هایشان با محیط اجتماعی	افزایش مشارکت شهروندی	۸	تشویق استفاده صحیح از زیرساخت‌های گردشگری در بین گردشگران	توسعه زیرساخت‌ها و تشویق و اطلاع‌رسانی به گردشگران در رابطه با استفاده صحیح از آنها	۱
توسعه مشارکت مردم در اجرای طرح‌های گردشگری			ایجاد امکانات و تجهیزات زیربنایی برای بهره‌برداری از منابع و جاذبه‌های گردشگری		
افزایش مشارکت‌جویی و جلب همکاری سازمان‌های غیردولتی و مردم نهاد			سرمايه‌گذاري بخش خصوصي در توسعه زیرساخت‌های گردشگری		

۲	اطلاع‌رسانی به گردشگران	شناساندن منطقه شانديز به عنوان مقصد گردشگری در بین گردشگران	نظرخواهی از شهروندان در هنگام ایجاد زیرساخت‌ها و طرح‌های گردشگری
		انتشار آگهی‌ها و توزیع نشریات مختلف حاوی اطلاعات گوناگون در زمینه آثار دیدنی این شهر	زمینه‌سازی و تشویق مردم به مشارکت در همه ابعاد فرهنگی، اقتصادی، اجتماعی، زیست محیطی و مدیریتی
		۹	ایجاد بانک‌های اطلاعاتی که ضمن معرفی جاذبه‌های گردشگری شهر، اطلاعاتی را در زمینه حفظ محیط زیست ارائه دهد.
۳	انسجام سازمانی	ایجاد هماهنگی میان سطوح مدیریت شهری	ایجاد کمیته‌های متخصص و کارشناس توسعه گردشگری با همکاری نهادهای مختلف و شهروندان
			هم‌اندیشی مدیران و برنامه‌ریزان با دانش‌آموختگان گردشگری
		۱۰	همکاری فرابخش میان سازمان‌های ذی‌ربط
			تدوین طرح‌های توسعه گردشگری با همکاری نهادهای مختلف
			تدوین چشم‌انداز گردشگری شانديز در راستای توسعه اقتصادی و درآمدهای پایدار
۴	شفافیت در سازمان-های گردشگری	کارایی سازمان‌ها در توسعه گردشگری	تهیه طرح‌هایی جهت افزایش و بهبود امکانات و تسهیلات در جاذبه‌ها برای جذب گردشگران
		۱۱	ارتقاء سطح کیفی گردشگری در شهر شانديز
			رسیدگی به مشکلات حمل و نقل درون شهری و کاهش فرسودگی آنها برای رفاه گردشگران
			افزایش واحدهای اقامتی ارزان قیمت و فضلی برای گردشگران و تسهیلات دولتی
۵	تقویت بسترسازی درآمذزایی از پتانسیل‌های موجود گردشگری	پاسخگو نمودن مسئولان دولتی و سرمایه‌گذاران خصوصی در مورد طرح‌های اجرا شده از سوی آنها	نظارت هر چه بیشتر به غذاخوری‌ها و رستوران‌ای شهری از لحاظ بهداشت، قیمت و تنوع ذائقه‌های مختلف غذایی گردشگران
			سروسامان دادن مسئولان شهری به فضای شلوغ اطراف حرم مطهر برای سهولت گردشگران
			استفاده از تجارب سایر شهرها در راستای توسعه گردشگری با تاکید بر افزایش درآمدهای پایدار
			وجود مراکز درآمذزایی متنوع گردشگری در سطح شهر

هماهنگی بیشتر آژانس‌های مسافرتی و هتل‌ها در جهت اسکان مسافری			افزایش حمایت‌های قانونی شهرداری از طرح‌های گردشگری اجرا شده		
تقویت صنایع دستی و آداب رسوم فراموش شده و معمولی در عین حال جذاب گردشگر			مهیا کردن زیرساخت‌های سخت گردشگری توسط شهرداری		
افزایش در درک و فرهنگ‌سازی نسبت به ارزش‌دهی به آثار گردشگری در شهر شاندیز		۱۲	مهیا کردن زیرساخت‌های نرم گردشگری توسط شهرداری		
توسعه در مهیا بودن شاخص‌های اجتماعی، فرهنگی و کالبدی در بافت تاریخی آثار گردشگری شاندیز	کارآمدی سیستم مدیریتی، ساختاری شهرداری		تمرکززدایی تصمیم‌گیری و واگذاری اختیارات به مردم	حکمروایی	۶
مدیریت در پروژه‌های گردشگری و کاهش در بلاتکلیفی آنها			همکاری‌های متقابل مدیران شهری و مردم محلی شاندیز		
توسعه دذر شایسته‌سالاری نیروی انسانی در سازمان‌های گردشگری			شناسایی نقاط قوت و ضعف گردشگری	توان سنجی گردشگری در راستای توسعه اقتصادی و کسب و درآمدهای پایدار	۷
افزایش نگاه درآمدی حداکثری به گردشگری			شناسایی فرصت‌ها و تهدیدات گردشگری		
ساختاری سازمانی مشخص			ارائه راهبردهای توسعه گردشگری با هم‌اندیشی متخصصان		

منبع: (2023) Research findings

گردشگری، انسجام سازمانی، کارآمدی سیستم مدیریتی، ساختاری شهرداری، تدوین طرح‌های توسعه گردشگری، ایجاد اتاق فکر گردشگری، توان سنجی گردشگری در راستای توسعه اقتصادی و کسب و درآمدهای پایدار، از دل مفاهیم مستخرج شد.

مطابق جدول (۱)، واحدهای معنایی (توسعه زیرساخت‌ها و تشویق و اطلاع‌رسانی به گردشگران در رابطه با استفاده صحیح از آنها، اطلاع‌رسانی به گردشگران، افزایش مشارکت شهروندی، ارتقاء سطح کیفی گردشگری در شهر شاندیز، تقویت بسترسازی درآمدزایی از پتانسیل‌های موجود گردشگری، حکمروایی، شفافیت در سازمان‌های

جدول ۲. مقوله‌ها و مضامین اصلی

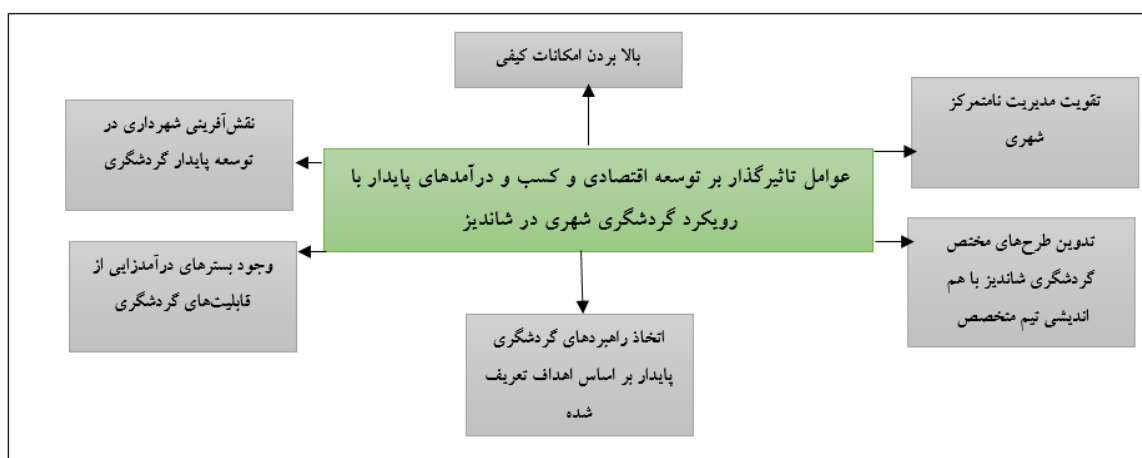
ردیف	مقوله	واحد معنایی
------	-------	-------------

توسعه زیرساخت‌ها و تشویق و اطلاع‌رسانی به گردشگران در رابطه با استفاده صحیح از آنها	نقش آفرینی شهرداری در توسعه پایدار گردشگری شاندیز	۱
اطلاع‌رسانی به گردشگران		
افزایش مشارکت شهروندی		
ارتقاء سطح کیفی گردشگری در شهر شاندیز	بالا بردن امکانات کیفی	۲
تقویت بسترسازی درآمدزایی از پتانسیل‌های موجود گردشگری	وجود بسترهای درآمدزایی از قابلیت‌های گردشگری شهر شاندیز	۳
حکمرمایی	تقویت مدیریت نامتمرکز شهری	۴
شفافیت در سازمان‌های گردشگری		
انسجام سازمانی		
کارآمدی سیستم مدیریتی، ساختاری شهرداری		
تدوین طرح‌های توسعه گردشگری	تدوین طرح‌های مختص گردشگری شاندیز با هم اندیشی تیم متخصص و کارشناسان	۵
ایجاد اتاق فکر گردشگری		
توان سنجی گردشگری در راستای توسعه اقتصادی و کسب و درآمدهای پایدار	اتخاذ راهبردهای گردشگری پایدار بر اساس اهداف تعریف شده	۶

منبع: Research findings (2023)

نامتمرکز شهری، تدوین طرح‌های مختص گردشگری شاندیز با هم اندیشی تیم متخصص و کارشناسان، اتخاذ راهبردهای گردشگری پایدار بر اساس اهداف تعریف شده، از دل واحدهای معنایی استخراج شد.

همانطور که در جدول (۲)، ملاحظه می‌شود، مقولاتی از جمله: (نقش آفرینی شهرداری در توسعه پایدار گردشگری شاندیز، بالا بردن امکانات کیفی، وجود بسترهای درآمدزایی از قابلیت‌های گردشگری شهر شاندیز، تقویت مدیریت

شکل ۲. مدل پارادایمیک مجموعه عوامل تاثیرگذار بر توسعه اقتصادی و کسب درآمدهای پایدار با تاکید بر گردشگری،

منبع: Research findings (2023)

شود. لذا با توجه به هدف ما در این پژوهش برای دستیابی به همبستگی‌های مثبت، از آوردن نتایج همبستگی منفی خودداری شده است. لذا در این بخش، روش محاسبه همبستگی میان مقولات در (جدول ۳) نشان داده شده است.

در ادامه نیز برای حصول اطمینان از درستی نتایج (واحدهای معنایی از هر مقوله)، با استفاده از پرسشنامه‌های موجود (که بر اساس طیف ۵ تایی لیکرت طراحی شده)، در هر سطر، دو به دو بررسی گردید تا ارتباط میان مقولات و واحدهای معنایی معلوم

جدول ۳. تعمیم‌پذیری مفهومی مقوله‌ها و مضامین اصلی

ردیف	مقوله	واحد معنایی	ضریب همبستگی	سطح معناداری
۱	نقش‌آفرینی شهرداری در توسعه پایدار گردشگری شاندیز	توسعه زیرساخت‌ها و تشویق و اطلاع‌رسانی به گردشگران در رابطه با استفاده صحیح از آنها	۰/۶۶۷	۰/۰۰۰
		اطلاع‌رسانی به گردشگران	۰/۵۷۸	۰/۰۰۱
		افزایش مشارکت شهروندی	۰/۵۵۸	۰/۰۰۱
۲	بالا بردن امکانات کیفی	ارتقاء سطح کیفی گردشگری در شهر شاندیز	۰/۵۸۱	۰/۰۰۱
۳	وجود بسترهای درآمدزایی از قابلیت‌های گردشگری شهر شاندیز	تقویت بسترسازی درآمدزایی از پتانسیل‌های موجود گردشگری	۰/۵۹۸	۰/۰۰۱
۴	تقویت مدیریت نامتمرکز شهری	حکمروابی	۰/۶۰۳	۰/۰۰۰
		شفافیت در سازمان‌های گردشگری	۰/۶۶۳	۰/۰۰۰
		انسجام سازمانی	۰/۶۴۴	۰/۰۰۰
		کارآمدی سیستم مدیریتی، ساختاری شهرداری	۰/۵۶۱	۰/۰۰۱
۵	تدوین طرح‌های مختص گردشگری شاندیز با هم‌اندیشی تیم متخصص و کارشناسان	تدوین طرح‌های توسعه گردشگری	۰/۵۵۹	۰/۰۰۱
		ایجاد اتاق فکر گردشگری	۰/۵۵۰	۰/۰۰۱
۶	اتخاذ راهبردهای گردشگری پایدار بر اساس اهداف تعریف شده	توان‌سنجی گردشگری در راستای توسعه اقتصادی و کسب و درآمدهای پایدار	۰/۶۰۰	۰/۰۰۰

منبع: Research findings (2023)

۴. بحث و نتیجه‌گیری

راهبردهای گردشگری پایدار بر اساس اهداف تعریف شده، از سوی متخصصان شناسایی شد و در نهایت نتایج آزمون همبستگی نشان داد، مقولات و واحدهای معنایی از تعمیم‌پذیری مفهومی برخوردار هستند. شهر شاندیز به دلیل موقعیت جغرافیایی و نزدیکی به شهرستان مشهد و شهرهای گردشگرپذیر از جمله نیشابور، از موقعیت ممتازی برای توسعه گردشگری برخوردار است، در این راستا نیازهای شهر شاندیز روز به روز در حال تغییر و افزایش است، در این بین لازم است که منابع درآمدی شهر نیز متناسب با این افزایش نیازها گسترش

پژوهش حاضر با هدف بررسی، مجموعه عوامل تاثیرگذار بر توسعه اقتصادی و کسب و درآمدهای پایدار با رویکرد گردشگری در شاندیز انجام شده است. در این راستا نتایج نشان داد، مجموعه عوامل: (نقش‌آفرینی شهرداری در توسعه پایدار گردشگری شاندیز، بالا بردن امکانات کیفی، وجود بسترهای درآمدزایی از قابلیت‌های گردشگری شهر شاندیز، تقویت مدیریت نامتمرکز شهری، تدوین طرح‌های مختص گردشگری شاندیز با هم‌اندیشی تیم متخصص و کارشناسان، اتخاذ

قیمت، تنوع ذائقه‌های گردشگران، موثر واقع شود. سومین عامل تاثیرگذار در توسعه اقتصادی و افزایش کسب درآمدهای پایدار شانديز، وجود بسترهای درآمدزایی از قابلیت‌های گردشگری شهر می‌باشد، که با مفاهیمی از جمله: (استفاده از تجارب سایر شهرها در راستای توسعه گردشگری با تاکید بر افزایش درآمدهای پایدار، وجود مراکز درآمدزایی متنوع گردشگری و افزایش حمایت‌های قانونی شهرداری از طرح‌های گردشگری اجرا شده، مهیا کردن زیرساخت‌های سخت و نرم گردشگری)؛ شناسایی شد. در کنار ۳ عامل مطرح شده، تقویت مدیریت نامتمرکز شهری، از عوامل با اهمیت می‌باشد. از مهمترین چالش‌های پیش‌روی بسیاری از طرح‌های گردشگری، مدیریت متمرکز در سازمان‌ها از جمله شهرداری می‌باشد. در کنار متمرکز بودن سازمان‌ها، عدم انسجام سازمانی و نبود هماهنگی بین آنها، از دیگر معضلات مطرح شده است. بسیاری از طرح‌های گردشگری اجرا شده بدون مشارکت مردم و الگوبرداری از سایر شهرهای دیگر صورت گرفته است، که هیچ گونه همخوانی با شهروندان شانديز و ویژگی‌های اجتماعی، اقتصادی، فرهنگی و... ندارد، و در مقابل هر یک از طرح‌های نافرجام پاسخگو نیستند. تدوین طرح‌های مخصص گردشگری شانديز با هم اندیشی تیم متخصص و کارشناسان از دیگر عوامل شناسایی شده می‌باشد.

بر این اساس، لازم است کمیته‌های متخصص و کارشناس توسعه گردشگری شانديز با همکاری‌های نهادی مختلف، شهروندان، مدیران و برنامه‌ریزان و دانش‌آموختگان رشته‌های جغرافیا و گردشگری و اقتصاد صورت گیرد، و همچنین نیاز است طرحی با محوریت چشم‌انداز گردشگری شانديز برای سال‌های آتی در راستای افزایش و بهبود امکانات و تسهیلات در جاذبه‌ها برای جذب گردشگران تدوین گردد. در نهایت اتخاذ راهبردهای گردشگری پایدار بر اساس اهداف تعریف شده از عوامل تاثیرگذار بر توسعه اقتصادی و کسب درآمدهای پایدار شهر شانديز در راستای توسعه گردشگری می‌باشد، که با شناسایی نقاط قوت، ضعف، فرصت‌ها و تهدیدات گردشگری می‌توان به این امر دست یافت. در نهایت می‌توان گفت، تاکنون

یابد. بر این اساس، تامین منابع مالی از سوی شهرداری‌ها از شیوه‌های مختلفی قابل وصول است، اما پایداری این منابع مالی اهمیت‌اش بسیار زیاد است، زیرا زمانی که درآمد ناپایدار باشد شهرداری دچار تزلزل می‌گردد، در این راستا یکی از راهکارهای مهم و با اهمیت در راستای پایدارسازی منابع درآمدی و توسعه اقتصادی شهر شانديز، توسعه گردشگری است. بر این اساس، نقش آفرینی شهرداری در توسعه پایدار گردشگری شانديز در کسب درآمدهای پایدار و توسعه اقتصادی بسیار با اهمیت است. با توجه به اینکه در شهر شانديز کارهای زیربنایی گردشگری به خوبی انجام نشده است و ایجاد امکانات و تجهیزات زیربنایی برای بهره‌برداری از منابع و جاذبه‌های گردشگری با کمبود سرمایه همیشه مواجه است، لازم است شهرداری و سازمان‌های ذی‌ربط با استفاده از برنامه‌های تبلیغاتی در مکان‌های گردشگری این شهر گردشگران را تشویق به استفاده صحیح از زیرساخت‌های گردشگری نمایند. از سوی دیگر، یکی از مهم‌ترین فعالیت‌هایی که شهرداری می‌تواند در راستای توسعه گردشگری این شهر انجام دهد، شناساندن جاذبه‌های گردشگری شانديز است، و جهت نیل به این هدف لازم است آگهی‌ها و نشریات مختلف در راستای اطلاعات گوناگون در زمینه آثار دیدنی این شهر انتشار یابد. از طرف دیگر، یکی از ابزار حیاتی برای ایفای بهتر وظایف شهرداری، مشارکت شهروندان است. در واقع برنامه‌ریزان و مدیران اجرای طرح‌های گردشگری در صورتی می‌توانند در اجرا و تحقق طرح‌ها موفق عمل نمایند که برنامه‌های خود را با محیط اجتماعی هماهنگ سازند و چنین امری تنها با مشارکت شهروندان شانديز محقق خواهد شد.

از دیگر عوامل موثر در توسعه اقتصادی و افزایش کسب درآمدهای پایدار در شهر شانديز، بالا بردن امکانات کیفی است. بر این اساس لازم است شهرداری به مشکلات حمل و نقل درون شهری و همچنین در کاهش فرسودگی آنها برای رفاه گردشگران تدابیری بی‌اندیشد و همچنین در افزایش واحد-های اقامتی ارزان قیمت و فصلی برای گردشگران، نظارت هر چه بیشتر غذاخوری‌ها و رستوران‌های شهری از لحاظ بهداشت،

مطالعه‌ای در زمینه موضوع پژوهش حاضر انجام نشده است، بر این اساس نمی‌توان نتایج تحقیق را با مطالعات دیگر مقایسه نمود.

فهرست منابع

- National Institute of Public Finance and Policy, New Delhi. No 7-9. <https://ideas.repec.org/p/npf/wpaper/10-68.html>
- Hekmatnia, H., & Bagheri kashkoli, A. 2021. Evaluation and analysis of the effects of tourism on sustainability of economy, municipalities' citizens' income (case study: Babak city-Kerman province). Vol.11, No.43, pp 102-114. [10.22034/jtd.2021.290938.2374](https://doi.org/10.22034/jtd.2021.290938.2374)
- Khanzadi, A., Falahati, A., & Heirani, Z. 2018. Investigating and Analyzing the Role and Effects of Tourism Development on Income Distribution in the Provinces of Iran. Journal of Tourism and Development, Vol.7, No.1, pp 84-100. https://www.itsairanj.ir/article_63613.html
- Khmel, V., Zhao, S. 2016. Arrangement of financing for highway infrastructure projects under the conditions of Public – Private Partnership IATSS Research. Vol 39. No 2. Pp 138 -145. <https://doi.org/10.1016/j.iatssr.2015.05.002>
- Li, H, Chen, J. L, Li, G. Goh, C. 2016. Tourism and regional income inequality: Evidence from China. Annals of Tourism Research, Vol 58, pp 81-99. <https://doi.org/10.1016/j.annals.2016.02.001>
- Martins, L. Filipe, G, Yi. Ferreira-Lopes, A. 2017. An empirical analysis of the influence of macroeconomic determinants on World tourism demand, Tourism Management, Vol 61, pp 248 -260. <https://doi.org/10.1016/j.tourman.2017.01.008>
- Mohanty, P.K, Mishra, B.M. Goyal, R, Jeromi. P.D. 2008. Municipal Finance In India: An assessmen, Department of Economic Analysis and Policy Reserve Bank of India Mumbai, Development Research Group, No 26. https://www.researchgate.net/publication/23777672_Municipal_Finance_in_IndiaAn_Assessment
- Montazer-Hojat, A. H., Anvari, E., & Bashi, M. 2018. Economic Valuation of Tourist Attractions of Shushtar's Ancient Waterfalls. Tourism Management Studies, Vol.13, No.42, pp 21-39. doi: [10.22054/tms.2018.9013](https://doi.org/10.22054/tms.2018.9013)
- Navarro, A. M., Llanto, G.M. 2014. Financing Infrastructure in the Philippines: Fiscal Landscape and Resources Mobilization, Discussion Paper Series, 01, Philippine Institute for Development Studies. <https://pidswebs.pids.gov.ph/CDN/PUBLICATIONS/pidsdps1401.pdf>
- Aghazadeh. M, Estelaji. A, Mirehei. M, Tavakolan. A. 2021. Designing a Model for Sustainable Revenues of Qom Municipality Based on Tourism (A Model Based on Grounded Theory). IUESA; Vol.9, No.36, pp 161-180. <http://iueam.ir/article-1-1761-fa.html>
- Alizadeh, K., & Roshanaie, H. 2017. The Role of Good Governance in Urban Branding: A Case Study of Shandiz. Geography and Urban Space Development, Vol.4, No.1, pp 115-137. doi: [10.22067/gusd.v4i1.59974](https://doi.org/10.22067/gusd.v4i1.59974)
- Altuntaş, G., Semercioz, F., Mert, A., Pehlivan, C. 2014. Industry forces, competitive and functional strategies and organizational performance: Evidence from restaurants in Istanbul Turkey. Procedia-Social and Behavioral Sciences, Vol 150, pp 300-309. <https://doi.org/10.1016/j.sbspro.2014.09.066>
- Antón, A., Boyd, Roy, E., Alejandra, I., María. E. 2016, Universal social insurance for Mexico: Modeling of a financing scheme, Economic Modelling. Vol 52. Pp 838-850. <https://doi.org/10.1016/j.econmod.2015.10.020>
- Butler, R.W. 1991. "Tourism, environment, and sustainable development". Environmental Conservation Vol, 18. No, 3, 201-9. <https://doi.org/10.1017/S0376892900022104>
- Cheng, J, Jing, X, Zhenfang, H. 2019. Spatiotemporal analysis of regional tourism development: A semi parametric Geographically Weighted Regression model approach, Habitat International, Vol 87, pp 1-10. <https://doi.org/10.1016/j.habitatint.2019.03.011>
- Chetan, V., Hitesh, V. 2011. Creative Financing of Urban Infrastructure in India through Market based Financing and Public Private Partnership Options. University of Toronto, new Delhi National Institute of Public Finance and Policy New Delhi. No.3-7. <http://www.stellenboschheritage.co.za/wp-content/uploads/Creative-Financing-of-Urban-Infrastructure.pdf>
- Ebrahimi, B., & Tabari, M. 2022. Investigate the impact of the role of human resources on sustainable tourism income with city brand mediating variables. Journal of Tourism and Development, Vol.11, No.4, pp 65-83. doi: [10.22034/jtd.2021.290938.2374](https://doi.org/10.22034/jtd.2021.290938.2374)
- Govinda, R. M., Bird, R.M. 2010. Urban Governance and Finance India, University of Toronto, new Delhi

- Sharzei, Gh, Majid, A, 2021. Sustainable city financing, how to finance for sustainable city development. Two Quarterly Journals of Urban Management, No. 9, Special Issue. pp. 299-316. <https://sid.ir/paper/474977/fa>
- Statistical Yearbook of Khorasan Razavi Governorate. 2022. Khorasan Razavi Governorate. <https://ostandari.khorasan.ir/>
- Stylidis, D., Terzidou, M. 2014. Tourism and the economic crisis in Kavala, Greece. Annals of Tourism Research, Vol.9, 44, pp 210-226. <https://doi.org/10.1016/j.annals.2013.10.004>
- UNEP (United Nations Environment Programme). 2013. Sustainable Coastal Tourism, Regional Activity Centre (PAP/RAC). www.unep.org/scp
- Rashedi, A., Abidi, S., & Faraji, A. 2020. Economic dimensions of tourism and sustainable income of municipalities (Case study: Tehran Municipality). Urban Economics and Planning, Vol.1, No.3, pp 127-137. doi: [10.22034/UE.2020.09.03.01](https://doi.org/10.22034/UE.2020.09.03.01)
- Saraii, M. H., Rezaei, M. R., & safarpour, M. 2019. Investigation and Analysis of Hotels Spatial Distribution to Medical Tourism Attractions Case Study: Shiraz. Journal of Tourism Planning and Development, Vol.7, No.27, pp 8-25. doi: [10.22080/jtpd.2019.2208](https://doi.org/10.22080/jtpd.2019.2208)
- Shamai A, Yousofi Babadi S. 2018. An Analysis of Good Governance Role on Sustainable Tourism Revenues (Case: City of Masjed Seleyman). IUESA; Vol.6, No.24, pp 63-79. URL: <http://iueam.ir/article-1-970-fa.html>